

Ovaj je dokument samo dokumentacijska pomoć za čiji sadržaj institucije ne preuzimaju odgovornost.

► **B**

UREDBA VIJEĆA (EZ) br. 2007/2004

od 26. listopada 2004.

o osnivanju Europske agencije za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije

(SL L 349, 25.11.2004., str. 1)

Promijenio:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Uredba (EZ) br. 863/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007.	L 199	30	31.7.2007
► <u>M2</u>	Uredba (EU) br. 1168/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011.	L 304	1	22.11.2011
► <u>M3</u>	Uredba (EU) br. 1052/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013.	L 295	11	6.11.2013
► <u>M4</u>	Uredba (EU) br. 656/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014.	L 189	93	27.6.2014

UREDBA VIJEĆA (EZ) br. 2007/2004

od 26. listopada 2004.

o osnivanju Europske agencije za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 62. stavak 2. točku (a) i članak 66.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskoga i socijalnoga odbora ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Politika Zajednice u području vanjskih granica Europske unije usmjerena je prema zajedničkom upravljanju koje osigurava usklađenu i visoku razinu kontrole i nadzora, što je nužna posljedica slobodnog kretanja osoba unutar Europske unije i temeljna sastavnica područja slobode, sigurnosti i pravde. S tom je namjerom predviđeno donošenje zajedničkih pravila o standardima i postupcima za kontrolu vanjskih granica.
- (2) Učinkovita provedba zajedničkih pravila zahtijeva veću usklađenost operativne suradnje među državama članicama.
- (3) Uzimajući u obzir iskustva Zajedničkog odjela stručnjaka za vanjske granice koji djeluje u sklopu Vijeća, trebalo bi osnovati specijalizirano stručno tijelo čiji bi zadatak bio poboljšati usklađenost operativne suradnje među državama članicama na području upravljanja vanjskim granicama, odnosno Europsku agenciju za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije (u daljnjem tekstu „Agencija”).
- (4) Države članice su odgovorne za kontrolu i nadzor nad vanjskim granicama. Agencija bi trebala olakšati primjenu postojećih i budućih mjera Zajednice vezanih uz upravljanje vanjskim granicama osiguravajući usklađenost postupaka država članica pri provedbi tih mjera.
- (5) Učinkovita kontrola i nadzor nad vanjskim granicama pitanje je od iznimnog značaja za države članice bez obzira na njihov zemljopisni položaj. Sukladno tome, potrebno je promicati solidarnost među državama članicama na području upravljanja vanjskim granicama. Osnivanje Agencije, pomoć državama članicama pri provedbi operativnih aspekata upravljanja vanjskim granicama, uključujući izručenje državljana trećih zemalja koji nezakonito borave u državama članicama, predstavlja važan korak u tom smjeru.

⁽¹⁾ Mišljenje doneseno 9. ožujka 2004. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽²⁾ SL C 108, 30.4.2004., str. 97.

▼B

- (6) Agencija bi trebala provesti analizu rizika na temelju zajedničkog cjelovitog modela analize rizika, kako bi Zajednici i državama članicama mogla dati odgovarajuće informacije koje bi omogućile poduzimanje primjerenih mjera ili bavljenje utvrđenim prijetnjama i rizicima s ciljem poboljšanja zajedničkog upravljanja vanjskim granicama.
- (7) Agencija bi trebala osigurati osposobljavanje nacionalnih instruktora granične straže na europskoj razini, a službenicima nadležnih nacionalnih službi ponuditi dodatno osposobljavanje i seminare vezane uz kontrolu i nadzor nad vanjskim granicama i udaljšavanje državljana trećih zemalja koji nezakonito borave na području države članice. Agencija može u suradnji s državama članicama organizirati osposobljavanje na njihovom području.
- (8) Agencija bi trebala pratiti razvoj znanstvenih istraživanja bitnih za njezino područje rada i slati informacije o tome Komisiji i državama članicama.
- (9) Agencija bi trebala voditi popise tehničke opreme koju osiguravaju države članice, doprinoseći tako „prikupljanju” materijalnih sredstava.
- (10) Agencija bi trebala također pružiti potporu državama članicama u okolnostima koje zahtijevaju pojačanu tehničku i operativnu pomoć na vanjskim granicama.
- (11) Operativni aspekti izručenja državljana trećih zemalja koji nezakonito borave u državama članicama u većini država članica pripadaju u nadležnost tijela odgovornih za kontrolu vanjskih granica. Budući da pri izvršenju tih zadataka na europskoj razini jasno nastaje dodana vrijednost, Agencija bi trebala, u skladu s politikom Zajednice glede izručenja, pružiti potrebnu pomoć pri organiziranju zajedničkih operacija država članica glede izručenja, te utvrditi najbolju praksu za dobivanje putnih dokumenata i udaljšavanje državljana trećih zemalja koji nezakonito borave na području država članica.
- (12) U svrhu ispunjenja svoje misije i opsega potrebnog za izvršenje vlastitih zadataka, Agencija može surađivati s Europolom, nadležnim tijelima trećih zemalja i međunarodnim organizacijama nadležnima za pitanja na koja se odnosi ova Uredba, u okviru radnih dogovora zaključenih u skladu s odgovarajućim odredbama Ugovora. Agencija bi trebala olakšati operativnu suradnju među državama članicama i trećim zemljama u okviru politike vanjskih odnosa Europske unije.
- (13) Polazeći od iskustava Zajedničkog odjela stručnjaka za vanjske granice te operativnih centara i centara za osposobljavanje koje su osnovale države članice i koji su specijalizirani za različite aspekte kontrole i nadzora nad kopnenim, zračnim, odnosno morskim granicama, Agencija može sama osnovati specijalizirane podružnice odgovorne za brigu o kopnenim, zračnim i morskim granicama.

▼B

- (14) Agencija bi trebala biti neovisna u tehničkim pitanjima, te imati pravnu, upravnu i financijsku samostalnost. Radi toga je potrebno i prikladno da bi to trebalo biti tijelo Zajednice s pravnom osobnošću i provedbenim ovlastima koje mu dodijeli ova Uredba.
- (15) Komisija i države članice trebale bi imati zastupnike u Upravnom odboru da bi učinkovito kontrolirale djelatnosti Agencije. Odbor bi se, po mogućnosti, trebao sastojati od operativnih voditelja nacionalnih službi odgovornih za upravljanje graničnom stražom, ili od njihovih predstavnika. Tom bi odboru trebale biti povjerene potrebne ovlasti za izradu proračuna, potvrđivanje njegova izvršenja, donošenje odgovarajućih financijskih pravila, uspostavu transparentnih radnih postupaka za odlučivanje od strane Agencije i imenovanje izvršnog direktora i njegovog zamjenika.
- (16) Da bi se zajamčila potpuna samostalnost i neovisnost Agencije, trebalo bi joj odobriti autonomni proračun čiji prihodi uglavnom potječu od doprinosa Zajednice. Proračunski postupak Zajednice trebao bi se primjenjivati ako se odnosi na doprinos Zajednice i sve druge subvencije koje potječu iz zajedničkog proračuna Europske unije. Reviziju računa trebao bi obavljati Revizorski sud.
- (17) Uredba (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) ⁽¹⁾ trebao bi se primjenjivati bez ograničenja na Agenciju, koja bi trebala pristupiti Međuinstitucionalnom sporazumu od 25. svibnja 1999. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Komisije Europskih zajednica o internim istragama Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF) ⁽²⁾.
- (18) Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnoj dostupnosti dokumenata Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije ⁽³⁾ trebala bi se primjenjivati na Agenciju.
- (19) Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti osoba u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom protoku takvih podataka ⁽⁴⁾ primjenjuje se na obradu osobnih podataka od strane Agencije.
- (20) Za razvoj politike i zakonodavstva o kontroli i nadzoru nad vanjskim granicama i dalje ostaju odgovorne institucije EU-a, posebice Vijeće. Trebalo bi zajamčiti usklađen rad Agencije i tih institucija.
- (21) Budući da države članice ne mogu u zadovoljavajućoj mjeri ostvariti ciljeve ove Uredbe, tj., potrebu za uspostavljanjem zajedničkog upravljanja operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije, nego se oni mogu lakše

⁽¹⁾ SL L 136, 31.5.1999., str. 1.

⁽²⁾ SL L 136, 31.5.1999., str. 15.

⁽³⁾ SL L 145, 31.5.2001., str. 43.

⁽⁴⁾ SL L 8, 12.1.2001., str. 1.

▼B

ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može usvojiti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti iz istog članka, ova Uredba ne zadire izvan onoga što je potrebno za ostvarenje tih ciljeva.

- (22) Ova Uredba poštuje temeljna prava i načela koja su priznata člankom 6. stavkom 2. Ugovora o Europskoj uniji i koja su iskazana u Povelji o temeljnim pravima Europske unije.
- (23) Što se tiče Islanda i Norveške, ova Uredba predstavlja razvoj schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma zaključenog između Vijeća Europske unije te Republike Island i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, koja pripada u područje spomenuto u članku 1. točki A Odluke Vijeća 1999/437/EZ ⁽¹⁾ o određenim dogovorima za provedbu tog Sporazuma. Shodno tome, izaslanstva Republike Island i Kraljevine Norveške bi trebala sudjelovati kao članice Upravnog odbora Agencije, ali s ograničenim pravom glasa. Da bi se utvrdili daljnji načini koji bi omogućili puno sudjelovanje Republike Island i Kraljevine Norveške u aktivnostima Agencije, trebalo bi zaključiti dodatni sporazum između Zajednice i tih država.
- (24) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola o stajalištu Danske koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe, koja je ne obvezuje niti se na nju primjenjuje. S obzirom da se ova Uredba nadovezuje na schengensku pravnu stečevinu sukladno odredbama glave IV. dijela 3. Ugovora o osnivanju Europske zajednice, Danska bi trebala, u skladu s člankom 5. spomenutog Protokola, odlučiti u roku od šest mjeseci nakon što Vijeće usvoji ovu Uredbu hoće li je provesti u svojem nacionalnom zakonodavstvu.
- (25) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojoj ne sudjeluje Ujedinjena Kraljevina, u skladu s Odlukom Vijeća 2000/365/EZ od 29. svibnja 2000. o zahtjevu Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske za sudjelovanjem u nekim odredbama schengenske pravne stečevine ⁽²⁾. Stoga Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje u njezinu donošenju, pa je Uredba ne obvezuje niti se na nju primjenjuje.
- (26) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojoj Irska ne sudjeluje u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanjem u nekim odredbama schengenske pravne stečevine ⁽³⁾. Stoga Irska ne sudjeluje u njezinu donošenju i ona je ne obvezuje niti se na nju primjenjuje.

⁽¹⁾ SL L 176, 10.7.1999., str. 31.

⁽²⁾ SL L 131, 1.6.2000., str. 43.

⁽³⁾ SL L 64, 7.3.2002., str. 20.

▼B

- (27) Agencija bi trebala pomoći pri organiziranju operativnih djelovanja u kojima države članice mogu koristiti stručno znanje i sredstva koje Irska i Ujedinjena Kraljevina budu spremne ponuditi, na načine o kojima odlučuje Upravni odbor za svaki slučaj pojedinačno. Zbog toga bi predstavnici Irske i Ujedinjene Kraljevine trebali biti pozvani da nazoče svim sjednicama Upravnoga odbora kako bi mogli u potpunosti sudjelovati u raspravama za pripremu takvih operativnih djelovanja.
- (28) Između Kraljevine Španjolske i Ujedinjene Kraljevine postoji spor oko razgraničenja Gibraltara.
- (29) Odgoda primjene ove Uredbe na granice Gibraltara ne podrazumijeva nikakve promjene u stajalištima dotičnih država,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

PREDMET

Članak 1.

Uspostava Agencije

1. Ovime se uspostavlja Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama (Agencija) radi poboljšanja zajedničkog upravljanja vanjskim granicama država članica Europske unije.

▼M2

2. Uzimajući u obzir da su države članice odgovorne za kontrolu i nadziranje vanjskih granica, Agencija, kao tijelo Unije kako je definirano u članku 15. i u skladu s člankom 19. ove Uredbe, omogućuje lakšu i učinkovitiju primjenu sadašnjih i budućih mjera vezanih uz upravljanje vanjskim granicama, posebno Zakonika o schengenskim granicama koji je uveden Uredbom (EZ) br. 562/2006 ⁽¹⁾. To postiže usklađivanjem mjera država članica pri provedbi tih mjera, i tako pridonosi učinkovitoj, usklađenoj i jedinstvenoj razini kontrole osoba i nadzora vanjskih granica država članica.

Agencija obavlja svoje zadaće u punoj usklađenosti s odgovarajućim pravom Unije, uključujući Povelju o temeljnim pravima Europske unije (dalje u tekstu „Povelja o temeljnim pravima”); odgovarajućim međunarodnim pravom, uključujući Konvenciju o statusu izbjeglica sastavljenu u Ženevi 28. srpnja 1951. (dalje u tekstu „Ženevska konvencija”); obvezama o pristupu međunarodnoj zaštiti, posebno načelo nevraćanja; i temeljnim pravima uzimajući pritom u obzir izvješća Savjetodavnog odbora iz članka 26.a ove Uredbe.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o Zakoniku Zajednice o pravilima prekograničnog kretanja osoba (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 105, 13.4.2006., str. 1.).

▼ M2

3. Agencija također pruža Komisiji i državama članicama potrebnu tehničku podršku i stručno znanje u upravljanju vanjskim granicama te promiče solidarnost među državama članicama, posebno onima koje su suočene s posebnim i nerazmjernim pritiscima.

▼ M1*Članak 1.a***Definicije**

U smislu ove Uredbe primjenjuje se sljedeće definicije:

1. „vanjske granice država članica” znači kopnene i morske granice država članica te njihove zračne luke i morska pristaništa na koje se primjenjuju odredbe prava Zajednice o prelasku osoba preko vanjskih granica;

▼ M2

1.a Skupine europskih pripadnika granične straže za potrebe članka 3., članka 3.b, članka 3.c, članka 8. i članka 17. označuje skupine za raspoređivanje tijekom zajedničkih djelovanja i pilot-projekata; za potrebe članaka od 8.a do 8.g označuje skupine za raspoređivanje za brze intervencije na granicama (dalje u tekstu „brze intervencije”) u smislu Uredbe (EZ) br. 863/2007 ⁽¹⁾, a za potrebe članka 2. stavka 1. točaka (ea) i (g) i članka 5. označuje skupine za raspoređivanje tijekom zajedničkih djelovanja, pilot-projekata i brzih intervencija;

2. „država članica domaćin” označuje državu članicu u kojoj se zajedničko djelovanje, pilot-projekt ili brza intervencija odvija ili iz koje je pokrenuta;

▼ M1

3. „matična država članica” znači država članica čiji je član skupine ili gostujući službenik pripadnik granične straže;

▼ M2

4. „članovi skupina” označuje pripadnike granične straže država članica koji sudjeluju u skupinama europske granične straže i nisu iz države članice domaćina;

5. „država članica podnositeljica zahtjeva” označuje državu članicu čija nadležna tijela traže od Agencije da rasporedi skupine za brze intervencije na njihovu državnom području;

▼ M1

6. „gostujući službenici” znači službenici službi granične straže država članica različitih od države članice domaćina, koji sudjeluju u zajedničkim operacijama i pilot projektima.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 863/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o uspostavi mehanizama za osnivanje jedinica granične policije za brzu intervenciju (SL L 199, 31.7.2002., str. 30.).

▼ B

POGLAVLJE II.

ZADAĆE

*Članak 2.***Glavne zadaće**

1. Agencija obavlja sljedeće zadaće:
 - (a) koordiniranje operativnom suradnjom među državama članicama na području upravljanja vanjskim granicama;
 - (b) pomaganje državama članicama pri osposobljavanju nacionalne granične straže, uključujući utvrđivanje zajedničkih standarda osposobljavanja;

▼ M2

- (c) provodi analize rizika, uključujući ocjenu kapaciteta država članica za suočavanje s opasnostima i pritiscima na vanjskim granicama;
- (d) sudjeluje u razvoju u području istraživanja bitnih za kontrolu i nadziranje vanjskih granica;
- (da) pomaže državama članicama u okolnostima koje zahtijevaju veću tehničku i operativnu pomoć na vanjskim granicama, uzimajući pritom u obzir da u nekim situacijama to uključuje humanitarne krize i spašavanja na moru;
- (e) pomaže državama članicama u okolnostima koje zahtijevaju veću tehničku i operativnu pomoć na vanjskim granicama, posebno onim državama članicama koje se suočavaju s posebnim i nerazmjernim pritiscima;
- (ea) uspostavi skupine pripadnika europske granične straže koje se raspoređuju tijekom zajedničkih djelovanja, pilot-projekata i brzih intervencija;
- (f) državama članicama osigurava se potrebna potpora, koja na njihov zahtjev uključuje koordinaciju i organizaciju zajedničkih operacija vraćanja;
- (g) raspoređuje pripadnike granične straže iz skupina europske granične straže u države članice na zajednička djelovanja, pilot-projekte i brze intervencije u skladu s Uredbom (EZ) br. 863/2007;
- (h) u skladu s Uredbom (EZ) br. 45/2001 razvija informacijske sustave koji omogućuju brzu i pouzdanu razmjenu podataka u vezi s rizicima u nastajanju na vanjskim granicama država članica, uključujući informacijsku i koordinacijsku mrežu uspostavljenu Odlukom 2005/267/EZ ⁽¹⁾, i upravlja njima;

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 2005/267/EZ od 16. ožujka 2005. o uspostavi sigurne internetske informacijske i koordinacijske mreže za migracijske službe država članica (SL L 83, 1.4.2005., str. 48.).

▼ M3

- (i) osigurava potrebnu pomoć za razvoj i djelovanje Europskog sustava nadzora granica i, prema potrebi, za razvoj zajedničkog okruženja za razmjenu informacija, uključujući interoperabilnost sustava, posebice uspostavom, održavanjem i koordiniranjem okvira EUROSUR-a u skladu s Uredbom (EU) br. 1052/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾

▼ M2

1.a U skladu s pravom Unije i međunarodnim pravom, nijedna se osoba ne iskrcava ili na koji drugi način predaje tijelima zemlje koja krši načelo nevraćanja ili u kojoj postoji opasnost protjerivanja ili vraćanja u drugu zemlju koja krši navedeno načelo. Posebne potrebe djece, žrtve trgovine ljudima, osobe kojima je potrebna zdravstvena pomoć, osobe kojima je potrebna međunarodna zaštita i druge ranjive osobe sagledavaju se u skladu s pravom Unije i međunarodnim pravom.

▼ B

2. Ne dovodeći u pitanje nadležnosti Agencije, države članice mogu nastaviti surađivati na operativnoj razini s drugim državama članicama i/ili trećim zemljama na vanjskim granicama, ako takva suradnja nadopunjuje djelovanje Agencije.

Države članice suzdržavaju se od bilo kakve aktivnosti koja bi mogla ugroziti funkcioniranje Agencije ili ostvarenje njezinih ciljeva.

▼ M2

Države članice izvještavaju Agenciju o onim operativnim pitanjima na vanjskim granicama koja su izvan okvira Agencije. Izvršni direktor Agencije (dalje u tekstu „izvršni direktor”) o tim pitanjima redovito, a najmanje jedanput godišnje, izvještuje Upravni odbor Agencije (dalje u tekstu „Upravni odbor”).

*Članak 2.a***Kodeks postupanja**

Agencija sastavlja i dalje razvija Kodeks postupanja koji se primjenjuje za sva djelovanja koja koordinira Agencija. Kodeks postupanja utvrđuje postupke koji su namijenjeni osiguranju načela vladavine prava i poštovanja temeljnih prava, s posebnim obzirom na maloljetnike bez pratnje i ranjive osobe, te na osobe koje traže međunarodnu zaštitu, i primjenjuje se na sve osobe koje sudjeluju u aktivnostima Agencije.

Agencija razvija Kodeks postupanja u suradnji sa Savjetodavnim forumom iz članka 26.a.

*Članak 3.***Zajedničke operacije i pilot-projekti na vanjskim granicama**

1. Agencija ocjenjuje, odobrava i usklađuje prijedloge država članica za zajedničke operacije i pilot-projekte, uključujući zahtjeve država članica u vezi s okolnostima koje zahtijevaju veću tehničku i operativnu pomoć, posebno u slučajevima posebnih i nerazmjernih pritisaka.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1052/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o uspostavi Europskog sustava nadzora granica (EUROSUR) (SL L 295, 6.11.2013., str. 11.).

▼ M2

Agencija može sama potaknuti i provesti zajedničke operacije i pilot-projekte u suradnji s predmetnim državama članicama i u dogovoru s državom članicom domaćinom.

Može također odlučiti staviti na raspolaganje svoju tehničku opremu državama članicama koje sudjeluju u zajedničkim operacijama ili pilot-projektima.

Prije početka zajedničkih operacija i pilot-projekata potrebno je napraviti temeljitu analizu rizika.

1.a Agencija može, nakon što obavijesti predmetne države članice, prekinuti zajedničke operacije i pilot-projekte, ako uvjeti za provedbu tih zajedničkih operacija i pilot-projekata više nisu ispunjeni.

Države članice koje sudjeluju u zajedničkoj operaciji ili pilot-projektu, mogu zatražiti da Agencija prekine tu zajedničku operaciju ili pilot-projekt.

Matična država članica predviđa odgovarajuće disciplinske ili druge mjere, u skladu sa svojim nacionalnim pravom, u slučaju kršenja temeljnih prava ili obveza međunarodne zaštite tijekom odvijanja zajedničke operacije ili pilot-projekta.

Izvršni direktor prekida, ili u cijelosti ili djelomično obustavlja, zajedničke operacije ili pilot-projekte, ako smatra da su navedena kršenja teška ili da je veoma vjerojatno da će se nastaviti.

1.b Agencija može prikupiti pripadnike granične straže, koji se u skladu člankom 3.b zovu skupine europske granične straže, za mogući raspored tijekom zajedničkih operacija i pilot-projekata iz stavka 1. Agencija odlučuje o rasporedu ljudskih resursa i tehničke opreme u skladu s člancima 3.a i 7.

2. Zbog praktične organizacije zajedničkih operacija i pilot-projekata, Agencija može djelovati putem svojih specijaliziranih podružnica iz članka 16.

3. Agencija ocjenjuje rezultate zajedničkih operacija i pilot-projekata te u roku 60 dana od završetka tih operacija i projekata Upravnom odboru prosljeđuje detaljna izvješća o ocjeni, zajedno sa zapažanjima službenika za temeljna prava iz članka 26.a. Agencija sastavlja iscrpnu usporednu analizu tih rezultata kako bi povećala kvalitetu, usklađenost i učinkovitost budućih zajedničkih operacija i pilot-projekata, koju treba uključiti u svoje opće izvješće iz članka 20. stavka 2. točke (b).

▼ **M2**

4. Agencija može odlučiti sufinancirati zajedničke operacije i projekte iz stavka 1., potporama iz vlastitog proračuna, u skladu s financijskim pravilima koja se na nju primjenjuju.

5. Stavci 1.a i 4. primjenjuju se na brze intervencije.

Članak 3.a

Organizacijski aspekti zajedničkih operacija i pilot-projekata

1. Izvršni direktor sastavlja operativni plan za zajedničke operacije i pilot-projekte iz članka 3. stavka 1. Izvršni direktor i država članica domaćin, prije početka zajedničke operacije ili pilot-projekta, uz savjetovanje s državama članicama koje sudjeluju u zajedničkoj operaciji ili pilot-projektu, pravodobno se dogovaraju o operativnom planu u kojem se detaljno definiraju organizacijski aspekti.

Operativni plan obuhvaća sve aspekte koji se smatraju potrebnim za provođenje zajedničke operacije ili pilot-projekta, uključujući sljedeće:

- (a) opis stanja, uz *modus operandi* i ciljeve raspoređivanja, uključujući operativni plan;
- (b) predviđeno trajanje zajedničke operacije ili pilot-projekta;
- (c) geografsko područje na kojem će se zajednička operacija ili pilot-projekt odvijati;
- (d) opis zadaća i posebnih uputa za gostujuće službenike, uključujući i dopušteni uvid u baze podataka i dopušteno službeno oružje, streljivo i opremu u državi članici domaćinu;
- (e) sastav skupina gostujućih službenika kao i raspored drugoga odgovarajućeg osoblja;
- (f) odredbe o zapovijedanju i kontroli, uključujući imena i činove pripadnika granične straže države članice domaćina, odgovornih za suradnju s gostujućim službenicima i Agencijom, posebno onih pripadnika granične straže koji zapovijedaju tijekom raspoređivanja, te položaj gostujućih službenika u zapovjednom lancu;
- (g) tehničku opremu koju treba rasporediti tijekom zajedničke operacije ili pilot-projekta, uključujući posebne zahtjeve kao što su uvjeti uporabe, traženo osoblje, prijevoz i druga logistika te financijske odredbe;
- (h) detaljne odredbe o trenutačnom izvješćivanju Agencije o izvanrednom događaju Upravnom odboru i odgovarajućim nacionalnim javnim tijelima;

▼ **M2**

- (i) plan izvješćivanja i ocjenjivanja koji sadrži mjerila za izvješće o ocjenjivanju i konačan datum za podnošenje završnog izvješća o ocjenjivanju u skladu s člankom 3. stavkom 3;
- (j) kad je riječ o operacijama na moru, posebne podatke o primjeni odgovarajuće nadležnosti i zakonodavstva na geografskom području, na kojem se zajednička operacija i pilot-projekt odvija, uključujući upućivanje na međunarodno pravo i pravo Unije o presretanju, spašavanju na moru i iskrcavanju. ► **M4** U tom pogledu operativni plan uspostavlja se u skladu Uredbom (EU) br. 656/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾; ◀
- (k) modalitete o načinu suradnje s trećim zemljama, drugim agencijama i tijelima Unije ili međunarodnim organizacijama.

2. Sve izmjene ili prilagodbe operativnog plana zahtijevaju dogovor izvršnog direktora i države članice domaćina. Agencija odmah šalje primjerak izmijenjenog ili prilagođenoga operativnog plana državama članicama sudionicama.

3. Agencija u okviru svojih koordinacijskih zadaća, osigurava operativnu provedbu svih organizacijskih aspekata, uključujući prisutnost člana osoblja Agencije tijekom zajedničkih operacija ili pilot-projekata iz ovog članka.

Članak 3.b

Sastav i raspored skupina europske granične straže

1. Upravni odbor, na prijedlog izvršnog direktora, odlučuje apsolutnom većinom svojih članova koji imaju pravo glasa, o profilu i ukupnom broju pripadnika granične straže koji se daju na raspolaganje skupinama europske granične straže. Isti se postupak primjenjuje i pri mogućim naknadnim promjenama profila i ukupnog broja. Države članice pridonose skupinama europske granične straže preko nacionalnih pričuva na temelju različito definiranih profila imenovanjem pripadnika granične straže koji odgovaraju traženim profilima.

2. Doprinos država članica, kad je riječ o njihovim pripadnicima granične straže, za posebne zajedničke operacije i pilot-projekte za sljedeću godinu, planira se na temelju godišnjih bilateralnih pregovora i dogovora između Agencije i država članica. U skladu s tim dogovorima, države članice na zahtjev Agencije daju na raspolaganje pripadnike

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 656/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o utvrđivanju pravila za nadzor vanjskih morskih granica u kontekstu operativne suradnje koju koordinira Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije (SL L 189, 27.6.2014., str. 93.)

▼ M2

granične straže za raspoređivanje, osim ako su suočene s izvanrednim situacijama koje znatno utječu na obavljanje nacionalnih zadaća. Takav se zahtjev podnosi najmanje 45 dana prije namjeravanog razmještaja. Autonomija matične države članice u vezi s izborom osoblja i trajanjem njihova rasporeda ostaje nepromijenjena.

3. Agencija također pridonosi skupinama europske granične straže osposobljenim pripadnicima granične straže koje su kao nacionalne stručnjake u Agenciju uputile države članice u skladu s člankom 17. stavkom 5. Doprinos država članica, kad je riječ o upućivanju njihovih pripadnika granične straže u Agenciju za sljedeću godinu, planira se na temelju godišnjih bilateralnih pregovora i dogovora između Agencije i država članica.

U skladu s tim dogovorima, države članice stavljaju pripadnike granične straže na raspolaganje za upućivanje, osim ako bi to ozbiljno utjecalo na obavljanje nacionalnih zadaća. U takvim slučajevima države članice mogu povući svoje upućene pripadnike granične straže.

Takva upućivanja traju najdulje šest mjeseci tijekom razdoblja od 12 mjeseci. Upućeni pripadnici granične straže za potrebe ove Uredbe smatraju se gostujućim službenicima koji imaju zadaće i ovlasti iz članka 10. Država članica koja je uputila dotične pripadnike granične straže smatra se matičnom državom članicom, kako je definirana u članku 1.a točki 3. za potrebe primjene članaka 3.c, 10. i 10.b. Drugo osoblje zaposleno privremeno u Agenciji, koje nije osposobljeno za obavljanje kontrole granica, raspoređuje se tijekom zajedničkih operacija i pilot-projekata samo za obavljanje koordinacijskih zadaća.

4. Članovi skupina europske granične straže pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti, u potpunosti poštuju temeljna prava, uključujući pristup postupcima azila i ljudskom dostojanstvu. Sve mjere koje se poduzimaju u obavljanju zadaća i izvršavanju ovlasti razmjerne su ciljevima zbog kojih se takve mjere provode. Pri obavljanju zadaća i izvršavanju ovlasti ne smiju diskriminirati osobe na temelju njihova spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, dobi ili spolne orijentacije.

5. Agencija u skladu s člankom 8.g imenuje koordinatora za svaku zajedničku operaciju ili pilot-projekt u kojem će biti raspoređeni članovi skupina europske granične straže.

Uloga je koordinatora poticati suradnju i koordinaciju između države članice domaćina i država članica sudionica.

▼ **M2**

6. Agencija u skladu s člankom 8.h snosi troškove država članica koji nastanu kad države članice u skladu s ovim člankom stavkom 1. stave pripadnike granične straže na raspolaganje skupinama europske granične straže.

7. Agencija svake godine obavješćuje Europski parlament o broju pripadnika granične straže koje je pojedina država članica dodijelila skupinama europske granične straže u skladu s ovim člankom.

*Članak 3.c***Upute skupinama europske granične straže**

1. Država članica domaćin daje skupinama europske granične straže tijekom njihova razmještaja upute u skladu s operativnim planom iz članka 3.a stavka 1.

2. Agencija putem svog koordinatora iz članka 3.b stavka 5. može državi članici domaćinu priopćiti svoja stajališta o uputama iz stavka 1. U tom slučaju država članica domaćin ta stajališta uzima u obzir.

3. U skladu s člankom 8.g država članica domaćin pruža koordinatoru svu potrebnu pomoć, uključujući pun pristup skupinama europske granične straže u svakom trenutku tijekom raspoređivanja.

4. Članovi skupina europske granične straže pri obavljanju zadaća i izvršavanju ovlasti i dalje podliježu disciplinskim mjerama svoje matične države članice.

*Članak 4.***Analiza rizika**

Agencija razvija i primjenjuje zajednički integrirani model analize rizika.

Priprema opće i posebne analize rizika, koje podnosi Vijeću i Komisiji.

Agencija može za potrebe analize rizika, nakon prethodnog savjetovanja s predmetnim državama članicama, ocijeniti njihove kapacitete za suočavanje s nadolazećim izazovima, uključujući sadašnje i buduće prijetnje i pritiske na vanjskim granicama država članica, posebno za one države članice koje su suočene s posebnim i nerazmjernim pritiscima. U tu svrhu Agencija može ocijeniti opremu i resurse država članica u vezi s kontrolom granica. Ocjenjivanje se temelji na podacima koje daju predmetne države članice te na izvješćima i rezultatima zajedničkih operacija i pilot-projekata, brzih intervencija i drugih aktivnosti Agencije. Ta ocjenjivanja ne smiju dovesti u pitanje schengenski mehanizam ocjenjivanja.

Rezultati tih ocjena predstavljaju se Upravnom odboru.

▼ M2

Države članice za potrebe ovog članka osiguravaju Agenciji sve potrebne podatke u vezi sa stanjem i mogućim opasnostima na vanjskim granicama.

Agencija uključuje rezultate zajedničkog integriranog modela analize rizika u svoju izradu zajedničkoga osnovnog nastavnog plana za obuku granične straže iz članka 5.

▼ B*Članak 5.***Osposobljavanje****▼ M2**

Agencija pripadnicima granične straže koji su članovi skupina europske granične straže osigurava daljnju obuku, relevantnu za njihove zadaće i ovlaštenja, i s tim pripadnicima granične straže provodi redovne vježbe u skladu s rasporedom za daljnju obuku kako je navedeno u godišnjem programu rada Agencije.

Agencija poduzima sve što je potrebno da osigura da svi pripadnici granične straže i drugo osoblje država članica, koje sudjeluje u skupinama europske granične straže, kao i osoblje Agencije prije sudjelovanja u operativnim aktivnostima koje organizira Agencija, sudjeluju u obuci u području prava Unije i međunarodnog prava, uključujući temeljna prava i pristup međunarodnoj zaštiti i smjernicama za identifikaciju osoba koje traže zaštitu te njihovo usmjeravanje odgovarajućim strukturama.

Agencija uspostavlja i dalje razvija zajednički osnovni nastavni plan za obuku pripadnika granične straže i na europskoj razini osigurava obuku za instruktore nacionalne granične straže država članica, uključujući i u vezi s temeljnim pravima i pristupom međunarodnoj zaštiti i odgovarajućem pomorskom pravu.

Agencija u suradnji sa Savjetodavnim forumom iz članka 26.a. sastavlja zajednički osnovni nastavni plan.

Države članice zajednički osnovni nastavni plan uključuju u osposobljavanje pripadnika svojih nacionalnih graničnih straža.

▼ B

Agencija također nudi službenicima nadležnih nacionalnih službi država članica dodatne tečajeve i seminare o pitanjima vezanim za kontrolu i nadzor nad vanjskim granicama te izručenje državljana trećih zemalja.

▼B

Agencija može u suradnji s državama članicama organizirati osposobljavanje na njihovom državnom području.

▼M2

Agencija uspostavlja program razmjene, koji pripadnicima granične straže koji sudjeluju u skupinama europske granične straže omogućuje da radom s pripadnicima granične straže u državi članici koja nije njihova, i iskustvom i dobrom praksom drugih država članica, steknu potrebna stručna znanja i iskustva.

*Članak 6.***Praćenje istraživanja i sudjelovanje u njima**

Agencija proaktivno prati razvoj istraživanja bitnih za kontrolu i nadzor nad vanjskim granicama i o tome prosljeđuje informacije Komisiji i državama članicama.

*Članak 7.***Tehnička oprema**

1. Agencija može, sama ili u zajedničkom vlasništvu s državom članicom, nabaviti ili zakupiti tehničku opremu za nadziranje vanjske granice koja se raspoređuje tijekom zajedničkih operacija, pilot-projekata, brzih intervencija, zajedničkih operacija vraćanja ili projekta tehničke pomoći u skladu s financijskim pravilima koja se primjenjuju na Agenciju. Prije svake nabave ili zakupa opreme, koji za Agenciju predstavlja znatne troškove, provodi se temeljita analiza potreba te analiza troškova i koristi. Svaki takav izdatak predviđen je u proračunu Agencije koji je usvojio Upravni odbor u skladu s člankom 29. stavkom 9. Kod većih nabava ili zakupa tehničke opreme, kao što su patrolna plovila za uporabu na otvorenom moru ili na obali ili patrolna vozila, primjenjuju se sljedeći uvjeti:

(a) u slučaju nabave ili zajedničkog vlasništva Agencija sklapa službeni dogovor s jednom državom članicom, s tim da država članica registrira opremu u skladu sa zakonodavstvom koje se u toj državi članici primjenjuje.

(b) u slučaju zakupa oprema se registrira u državi članici.

Na temelju obrasca dogovora koji sastavlja Agencija, država članica u kojoj se oprema registrira i Agencija dogovaraju se o modalitetima, koji Agenciji osiguravaju razdoblje punog raspolaganja sredstvima u zajedničkom vlasništvu, te o rokovima za uporabu opreme.

Država članica u kojoj se oprema registrira ili dobavljač tehničke opreme osiguravaju potrebne stručnjake i tehničko osoblje koji će tehničkom opremom upravljati na zakonski ispravan i siguran način.

2. Agencija za potrebe nadzora vanjskih granica uspostavlja i vodi središnju evidenciju opreme u zalihi tehničke opreme koja se sastoji od opreme koja je u vlasništvu država članica ili Agencije, i opreme koja je u zajedničkom vlasništvu država članica i Agencije. Zaliha tehničke

▼ M2

opreme sadrži minimalnu količinu tehničke opreme prema vrsti kako je navedeno u ovom članku stavku 5. Oprema na popisu u zalih tehnicičke opreme raspoređuje se tijekom aktivnosti iz članaka 3., 8.a i 9.

3. Države članice pridonose u zalihu tehničke opreme iz stavka 2. Doprinos država članica i raspored tehničke opreme za posebne operacije, planira se na temelju godišnjih bilateralnih pregovora i dogovora između Agencije i država članica. U skladu s tim dogovorima, i ako ne prelazi minimalnu količinu tehničke opreme za predmetnu godinu, države članice na zahtjev Agencije daju svoju tehničku opremu na raspolaganje za raspoređivanje, osim ako su suočeni s izvanrednom situacijom koja znatno utječe na obavljanje nacionalnih zadaća. Takav se zahtjev podnosi najmanje 45 dana prije namjeravanog rasporeda. Doprinos u zalihe tehničke opreme pregledava se svake godine.

4. Agencija vodi evidenciju o zalihama tehničke opreme prema sljedećim kategorijama:

- (a) razvrstavanje po vrsti opreme i vrsti operacije;
- (b) razvrstavanje s obzirom na vlasnika (država članica, Agencija, ostalo);
- (c) ukupna količina potrebne opreme;
- (d) zahtjevi u vezi s osobljem, ako je potrebno;
- (e) drugi podaci, kao što su detalji o registraciji, zahtjevi u vezi s prijevozom i održavanjem, važeći nacionalni izvozni režimi, tehničke upute ili drugi relevantni podaci za ispravno rukovanje opremom.

5. Agencija financira raspored tehničke opreme koja je u okviru minimalne količine tehničke opreme koju osigurava predmetna država za određenu godinu. Raspored tehničke opreme koja prelazi minimalnu količinu tehničke opreme, Agencija sufinancira do najviše 100 % prihvatljivih izdataka, uzimajući pritom u obzir posebne okolnosti država članica koje raspoređuju takvu tehničku opremu.

Upravni odbor, na prijedlog izvršnog direktora, u skladu s člankom 24. svake godine odlučuje o pravilima u vezi s tehničkom opremom, uključujući potrebne ukupne minimalne količine prema vrsti tehničke opreme, uvjete za raspoređivanje i povrat troškova. Za potrebe proračuna Upravni odbor mora tu odluku donijeti do 31. ožujka svake godine.

Agencija predlaže minimalnu količinu tehničke opreme u skladu sa svojim potrebama, posebno stoga da može provoditi zajedničke operacije, pilot-projekte, brze intervencije i zajedničke operacije vraćanja, u skladu sa svojim programom rada za predmetnu godinu.

▼ M2

Ako se pokaže da je minimalna količina tehničke opreme nedostatna za provedbu operativnog plana, koji je dogovoren za zajedničke operacije, pilot-projekte, brze intervencije ili zajedničke operacije vraćanja, Agencija ga na temelju utemeljenih potreba ponovno definira.

6. Agencija svaki mjesec izvješćuje Upravni odbor o sastavu i razmještaju opreme koja je dio zaliha tehničke opreme. Kad se ne dosegne minimalna količina tehničke opreme iz stavka 5., izvršni direktor odmah obavješćuje Upravni odbor. Upravni odbor odmah donosi odluku o prioritarnom rasporedu tehničke opreme i poduzima odgovarajuće mjere da ukloni utvrđene nedostatke. Upravni odbor obavješćuje Komisiju o utvrđenim nedostacima i o poduzetim mjerama. Komisija o tome obavješćuje Europski parlament i Vijeće i prilaže svoju ocjenu.

7. Agencija svake godine obavješćuje Europski parlament o količini tehničke opreme koju je pojedina država članica dodijelila u zalihi tehničke opreme u skladu s ovim člankom.

▼ B*Članak 8.***Podrška državama članicama u okolnostima koje zahtijevaju pojačanu tehničku i operativnu pomoć na vanjskim granicama**▼ M2

1. Ne dovodeći u pitanje članak 78. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), jedna ili više država članica suočenih s posebnim i nerazmjernim pritiscima koji zahtijevaju povećanu tehničku i operativnu pomoć pri provedbi svojih obveza u vezi s kontrolom i nadzorom nad vanjskim granicama, može zatražiti pomoć od Agencije. Agencija u skladu s člankom 3. organizira odgovarajuću tehničku i operativnu pomoć za državu članicu (države članice) podnositeljicu (podnositeljice) zahtjeva.

▼ B

2. U okolnostima opisanim u stavku 1. Agencija može:

- (a) pomagati u pitanjima koordinacije dviju ili više država članica radi rješavanja problema koji se pojave na vanjskim granicama;
- (b) rasporediti svoje stručnjake za potporu nadležnim nacionalnim tijelima dotične(-ih) države(-a) članice(-a) na određeno vrijeme;

▼ M2

(c) rasporedi pripadnike granične straže iz skupina europske granične straže.

▼ M2

3. Agencija može nabaviti tehničku opremu za preglede i nadzor nad vanjskim granicama, koju upotrebljavaju njezini stručnjaci, te u okviru brzih intervencija za vrijeme njihova trajanja.

*Članak 8.a***Brze intervencije**

Na zahtjev države članice suočene s iznenadnim i izuzetnim pritiskom, posebno dolaskom velikog broja državljana iz trećih zemalja, koji na točkama vanjskih granica pokušavaju nezakonito ući na državno područje države članice, Agencija može, na državnom području te države članice podnositeljice zahtjeva, za odgovarajuće dugo ograničeno razdoblje, rasporediti jednu ili više skupina europske granične straže (dalje u tekstu „skupina”) u skladu s člankom 4. Uredbe (EZ) br. 863/2007.

▼ M1*Članak 8.b***Sastav skupina**

1. Države članice u slučaju iz članka 8.a na zahtjev Agencije odmah dostavljaju broj, imena, profil pripadnika granične straže iz svoje nacionalne rezerve koje mogu u pet dana učiniti raspoloživim da budu članovi skupine. Države članice na zahtjev Agencije daju na raspolaganje za raspoređivanje pripadnike granične straže, osim ako su suočene s iznimnom situacijom koja bitno utječe na izvršavanje nacionalnih zadataka.

2. Izvršni direktor prilikom odlučivanja o sastavu skupine uzima u obzir posebne okolnosti s kojima se susreće država članica moliteljica. Skupina se sastavlja u skladu s operativnim planom iz članka 8.e.

*Članak 8.c***Osposobljavanje i vježbe**

Agencija pripadnicima granične straže koji su dio brze rezerve iz članka 4. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 863/2007, osigurava daljnje osposobljavanje koje odgovara njihovim zadacima i ovlaštenjima i provodi redovne vježbe s tim pripadnicima granične straže u skladu s rasporedom daljnjeg osposobljavanja i vježbi koji se nalazi u godišnjem programu rada Agencije.

*Članak 8.d***Postupak za odlučivanje o raspoređivanju skupina**

1. Zahtjev za raspoređivanje skupina u skladu s člankom 8.a uključuje opis situacije, moguće ciljeve i predviđene potrebe raspoređivanja. Prema potrebi izvršni direktor može poslati stručnjake iz Agencije da ocjene situaciju na vanjskim granicama države članice moliteljice.

▼ M1

2. Izvršni direktor odmah izvještava Upravni odbor o zahtjevu države članice za raspoređivanje skupina.

3. Prilikom odlučivanja o zahtjevu države članice, izvršni direktor uzima u obzir utvrđenja analize rizika Agencije kao i druge važne informacije koje je dostavila država članica moliteljica ili neka druga država članica.

4. Izvršni direktor donosi odluku o zahtjevu za raspoređivanje skupina što je moguće prije, a najkasnije 5 radnih dana od dana zaprimanja zahtjeva. Izvršni direktor državu članicu moliteljicu istodobno s Upravnim odborom obavješćuje o svojoj odluci u pisanom obliku. Odluka sadržava glavne razloge na kojima s temelji.

▼ M2

5. Ako izvršni direktor odluči rasporediti jednu ili više skupina, Agencija zajedno s državom članicom podnositeljicom zahtjeva odmah sastavlja operativni plan u skladu s člankom 8.e, a u svakom slučaju najkasnije pet radnih dana od datuma odluke.

▼ M1

6. Izvršni direktor odmah po donošenju operativnog plana obavješćuje države članice o zatraženom broju i profilima pripadnika granične straže koji se trebaju rasporediti u skupinama. Te se informacije pisanim putem dostavljaju nacionalnim osobama za vezu koje su određene prema članku 8.f i navodi se datum kada se treba izvršiti raspoređivanje. Njima se također šalje primjerak operativnog plana.

7. Ako je izvršni direktor odsutan ili spriječen, odluke u pogledu raspoređivanja skupina donosi zamjenik izvršnog direktora.

8. Države članice na zahtjev Agencije daju na raspolaganje pripadnike granične straže, osim ako su suočene s izvanrednom situacijom koja u bitnom utječe na izvršavanje nacionalnih zadataka.

9. Raspoređivanje skupina se obavlja najkasnije pet radnih dana nakon dana kada je operativni plan dogovoren između izvršnog direktora i države članice moliteljice.

*Članak 8.e***Operativni plan**

1. Izvršni direktor i država članica moliteljica usuglašavaju se oko operativnog plana koji sadrži točne uvjete za raspoređivanje skupina. Operativni plan uključuje:

- (a) opis situacije s načinom izvršavanja i ciljevima raspoređivanja, uključujući operativni cilj;
- (b) predviđeno trajanje raspoređivanja skupina;
- (c) geografsko područje nadležnosti države članice moliteljice u kojoj su skupine raspoređene;

▼ M1

- (d) opis zadataka i posebne upute za članove skupina, uključujući odobreno korištenje baza podataka i dozvoljenog službenog oružja, streljiva i opreme u državi članici domaćinu;

▼ M2

- (e) sastav skupina gostujućih službenika kao i raspored drugoga odgovarajućeg osoblja;
- (f) odredbe o zapovijedanju i kontroli, uključujući imena i činove pripadnika granične straže države članice domaćina odgovornih za suradnju sa skupinama, posebno onih pripadnika granične straže koji zapovijedaju skupinama tijekom raspoređivanja, te položajem skupina u zapovjednom lancu;
- (g) tehničku opremu koja se raspoređuje zajedno sa skupinama, uključujući posebne zahtjeve kao što su uvjeti uporabe, traženo osoblje, prijevoz i druga logistika te financijske odredbe;
- (h) detaljne odredbe o trenutačnom izvješćivanju Agencije o izvanrednom događaju Upravnom odboru i odgovarajućim nacionalnim javnim tijelima;
- (i) plan izvješćivanja i ocjenjivanja koji sadrži mjerila za izvješće o ocjenjivanju i konačni datum za podnošenje završnog izvješća o ocjenjivanju u skladu s člankom 3. stavkom 3.;
- (j) kad je riječ o operacijama na moru, posebne podatke o primjeni odgovarajuće nadležnosti i zakonodavstva na geografskom području na kojem se brza intervencija događa, uključujući upućivanja na međunarodno pravo i pravo Unije o presretanju, spašavanju na moru i iskrcavanju. ► **M4** U tom pogledu operativni plan uspostavlja se u skladu Uredbom (EU) br. 656/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾; ◀
- (k) modalitete o načinu suradnje s trećim zemljama, drugim agencijama i tijelima Unije ili međunarodnim organizacijama.

▼ M1

2. Izvršni direktor i država članica moliteljica se moraju sporazumjeti o svim izmjenama i prilagodbama operativnog plana. Agencija odmah šalje primjerak izmijenjenog ili prilagođenog operativnog plana državama članicama koje sudjeluju.

*Članak 8.f***Nacionalna kontaktna točka**

Države članice imenuju nacionalnu kontaktnu točku koja je odgovorna za komunikaciju s Agencijom o svim pitanjima u vezi skupina. Nacionalna kontaktna točka dostupna je u svako doba.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 656/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o utvrđivanju pravila za nadzor vanjskih morskih granica u kontekstu operativne suradnje koju koordinira Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije (SL L 189, 27.6.2014., str. 93.)

▼ M1*Članak 8.g***Službenik za koordinaciju**

1. Izvršni direktor između zaposlenika Agencije imenuje jednog ili više stručnjaka koji se raspoređuje u svojstvu službenika za koordinaciju. Izvršni direktor o imenovanju obavješćuje državu članicu domaćina.
2. Službenik za koordinaciju postupa u ime Agencije u svim vidovima raspoređivanja skupina. Službenik za koordinaciju posebno:
 - (a) djeluje kao posrednik između Agencije i države članice domaćina;
 - (b) djeluje kao posrednik između Agencije i članova skupine, pruža pomoć u ime Agencije u vezi svih pitanja koja se odnose na uvjete za njihovo raspoređivanje u skupine;
 - (c) nadzire pravilnu provedbu operativnog plana;
 - (d) izvještava Agenciju o svim vidovima raspoređivanja skupina.
3. Izvršni direktor može u skladu s člankom 25. stavkom 3. točkom (f) ovlastiti službenika za koordinaciju za pomoć pri rješavanju mogućih nesuglasja u pogledu izvršavanja operativnoga plana i raspoređivanja skupina.
4. Službenik za koordinaciju u izvršavanju svojih zadataka prima upute samo od Agencije.

*Članak 8.h***Troškovi****▼ M2**

1. Agencija u cijelosti pokriva sljedeće troškove koje države članice imaju zbog stavljanja na raspolaganje svojih pripadnika granične straže za potrebe navedene u članku 3. stavku 1.b, članku 8.a i članku 8.c:

▼ M1

- (a) putne troškove iz matične države članice u državu članicu domaćina i iz države članice domaćina u matičnu državu članicu;
 - (b) troškove cijepljenja;
 - (c) troškove posebnog osiguranja;
 - (d) troškove zdravstvenog osiguranja;
 - (e) dnevnice, uključujući troškove smještaja;
 - (f) troškove u vezi tehničke opreme Agencije.
2. Podrobna pravila u vezi s isplatom dnevnica članovima skupina utvrđuje Upravni odbor.

▼ M2*Članak 9.***Suradnja u području vraćanja**

1. Agencija u skladu s politikom vraćanja Unije, a posebno Direktivom 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima u državama članicama

▼ M2

vezanim uz vraćanje državljana trećih zemalja koji nezakonito borave⁽¹⁾, i bez preispitivanja utemeljenosti odluka o vraćanju, osigurava potrebnu pomoć te na zahtjev država članica sudionica osigurava koordinaciju ili organizaciju zajedničkih operacija vraćanja država članica, uključujući i najam zrakoplova za potrebe takvih operacija. Agencija financira ili sufinancira operacije i projekte iz ovog stavka potporama iz vlastitog proračuna, u skladu s financijskim pravilima koja se na nju primjenjuju. Agencija može koristiti i financijska sredstva Unije koja su raspoloživa za područje vraćanja. Agencija osigurava da je u njezinim sporazumima s državama članicama svaka dodjela sredstava uvjetovana punim poštovanjem Povelje o temeljnim pravima.

1.a Agencija izrađuje Kodeks postupanja, za vraćanje nezakonito prisutnih državljana iz trećih zemalja, koji se primjenjuje tijekom svih zajedničkih operacija vraćanja koje koordinira Agencija, u kojem su opisani zajednički standardizirani postupci koji trebaju pojednostavniti organizaciju zajedničkih operacija vraćanja i osigurati postupak vraćanja na human način i uz puno poštovanje temeljnih prava, posebno poštovanje načela ljudskog dostojanstva, zabrane mučenja, ili nehumanog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, prava na slobodu i sigurnost i prava na zaštitu osobnih podataka i zabranu nediskriminacije.

1.b U Kodeksu postupanja posebno se poštuje obveza iz članka 8. stavka 6. Direktive 2008/115/EZ o osiguranju učinkovita sustava za praćenje prisilnog vraćanja i Strategija temeljnih prava iz članka 26.a stavka 1. ove Uredbe. Praćenje zajedničkih operacija vraćanja mora se provoditi na temelju objektivnih i transparentnih kriterija i obuhvatiti cjelovitu zajedničku operaciju vraćanja od faze prije polaska do izručenja povratnika u zemlju vraćanja.

1.c Države članice redovito obavješćuju Agenciju o svojim potrebama za pomoć ili koordinaciju od strane Agencije. Agencija sastavlja mobilni operativni plan da državama članicama, koje to zatraže, osigura potrebnu operativnu potporu, uključujući tehničku opremu iz članka 7. stavka 1. Upravni odbor o sadržaju i načinu djelovanja mobilnoga operativnog plana odlučuje na prijedlog izvršnog direktora u skladu s člankom 24.

2. Agencija surađuje s nadležnim tijelima trećih zemalja iz članka 14. da utvrdi najbolje postupke za pribavljanje putnih isprava i vraćanje nezakonito prisutnih državljana trećih zemalja.

⁽¹⁾ SL L 348, 24.12.2008., str. 98.

▼ M1

Članak 10.

Zadaci i ovlaštenja gostujućih službenika

1. Gostujući službenici mogu provoditi sve zadatke i ovlaštenja za izvršavanje granične kontrole i nadzora u skladu s Uredbom (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od dana 15. ožujka 2006. o Zakoniku Zajednice o pravilima koja uređuju kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama)⁽¹⁾, i koja su potrebna za ostvarivanje ciljeva iz navedene Uredbe.

▼ M2

2. Pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti, gostujući službenici pridržavaju se prava Unije i međunarodnog prava te poštuju temeljna prava i nacionalno pravo države članice domaćina.

▼ M1

3. Gostujući službenici u mogu provoditi svoje zadatke i ovlaštenja samo sukladno uputama i u pravilu, u prisutnosti pripadnika granične straže države članice domaćina.

4. Gostujući službenici prilikom provođenja njihovih zadataka i ovlaštenja nose svoju uniformu. Na rukavu uniforme nose plavu vrpču s oznakom Europske unije i Agencije koja označava njihovo sudjelovanje u zajedničkoj operaciji ili pilot projektu. Za potrebe identifikacije prema nacionalnim tijelima države članice domaćina i njezinim građanima, gostujući službenici u svako vrijeme nose akreditacijsku potvrdu, kako je utvrđeno u članku 10.a, koju na zahtjev pokazuju.

5. Odstupajući od stavka 2., prilikom provođenja zadataka i ovlaštenja, gostujući službenici mogu nositi službeno oružje, streljivo i opremu sukladno ovlastima koje imaju na temelju nacionalnog prava države članice domaćina. Međutim, država članica domaćin može zabraniti nošenje nekog službenog oružja, streljiva ili opreme, ako njezino vlastito zakonodavstvo ima istu zabranu za njezine vlastite pripadnike granične straže. Država članica domaćin prije raspoređivanja gostujućih službenika obavješćuje Agenciju o dozvoljenom službenom oružju, streljivu i opremi te o uvjetima za njihovo korištenja. Agencija te informacije čini dostupnima državama članicama.

6. Odstupajući od stavka 2., tijekom provođenja zadataka i ovlaštenja, gostujući službenici ovlašteni su upotrijebiti silu, uključujući službeno oružje, streljivo i opremu uz pristanak matične države članice i države članice domaćina u skladu s nacionalnim pravom države članice domaćina.

7. Odstupajući od stavka 6., službeno oružje, streljivo i oprema mogu se koristiti u skladu s nacionalnim pravom države članice domaćina u slučaju zakonite samoobrane i zakonite obrane članova skupine ili drugih osoba.

⁽¹⁾ SL L 105, 13.4.2006., str. 1.

▼ **M1**

8. Država članica domaćin može, za potrebe ove Uredbe, ovlastiti gostujuće službenike da koriste svoje nacionalne i europske baze podataka koje su potrebne za provođenje granične kontrole i nadzora. Gostujući službenici koriste samo one baze podataka koje se zahtijevaju za provođenje njihovih zadataka i ovlasti. Država članica domaćin prije raspoređivanja gostujućih službenika obavještuje Agenciju o nacionalnim i europskim bazama podataka koje se mogu koristiti. Agencija te informacije čini dostupnima svim državama članicama koje sudjeluju u raspoređivanju.

9. Korištenje iz stavka 8. provodi se u skladu s propisima Zajednice i nacionalnim pravom države članice domaćina iz područja zaštite podataka.

10. Odluke o odbijanju pristupa u skladu s člankom 13. Uredbe (EZ) br. 562/2006 donose samo pripadnici granične straže države članice domaćina.

*Članak 10.a***Akreditacijska potvrda**

1. Agencija u suradnji s državom članicom domaćinom izdaje dokument na službenom jeziku države članice domaćina te još jednom službenom jeziku institucija Europske unije članovima skupina u svrhu njihove identifikacije i kao dokaz prava imatelja da provodi zadatke i ovlasti iz članka 10. stavka 1. Potvrda uključuje sljedeće podatke gostujućeg službenika:

(a) ime i državljanstvo;

(b) čin;

(c) noviju digitalnu fotografiju.

2. Potvrda se vreća Agenciji po završetku zajedničke operacije ili pilot projekta.

*Članak 10.b***Građanska odgovornost**

1. Kada članovi skupine djeluju u državi članici domaćinu, ta država članica je odgovorna prema svom nacionalnom pravu za svaku štetu koju oni prouzroče tijekom njihove operacije.

2. Kada je takva šteta prouzročena grubom nepažnjom ili namjernim protupravnim postupanjem, država članica domaćin može od matične države članice zahtijevati povrat iznosa koji je morala platiti žrtvama ili osobama koje na njega imaju pravo od strane države članice domaćina.

3. Svaka država članica, ne dovodeći u pitanje izvršavanje svojih prava prema trećima odustaje od svih svojih zahtjeva prema državi članici domaćinu ili bilo kojoj drugoj državi članici za štetu koju je pretrpjela, osim u slučajevima grube nepažnje ili namjernog protupravnog postupanja.

▼ M1

4. Države članice sve međusobne sporove u vezi primjene stavaka 2. i 3. koji ne mogu biti riješeni pregovorima dostavljaju Sudu EZ-a u skladu s člankom 239. Ugovora.

5. Agencija, ne dovodeći u pitanje izvršavanje prava prema trećima naknađuje troškove u vezi štete koja je nastala na opremi Agencije tijekom raspoređivanja, osim u slučajevima grube nepažnje ili namjernog protupravnog postupanja.

*Članak 10.c***Kaznena odgovornost**

Tijekom raspoređivanja skupina, prema članovima skupina postupa se jednako kao i prema službenicima države članice domaćina u pogledu kaznenih djela koja mogu biti počinjena prema njima ili koja oni počine.

▼ M2*Članak 11.***Sustavi razmjene podataka**

Agencija može poduzeti sve potrebne mjere koje olakšavaju razmjenu podataka, bitnih za njezine zadaće, s Komisijom i državama članicama i, kad je to potrebno, agencijama Unije iz članka 13. Agencija razvija i upravlja informacijskim sustavom kojim je moguće s navedenim subjektima razmjenjivati povjerljive podatke, uključujući podatke iz članaka 11.a, 11.b i 11.c.

Agencija može poduzeti sve potrebne mjere koje olakšavaju razmjenu podataka, bitnih za njezine zadaće, s Ujedinjenom Kraljevinom i Irskom, ako se odnose na aktivnosti u kojima te države sudjeluju u skladu s člankom 12. i člankom 20. stavkom 5.

*Članak 11.a***Zaštita podataka**

Na obradu osobnih podataka od strane Agencije primjenjuje se Uredba (EZ) br. 45/2001.

Upravni odbor donosi mjere na temelju kojih Agencija primjenjuje Uredbu (EZ) br. 45/2001, uključujući mjere u vezi s osobom zaduženom za zaštitu podataka u Agenciji. Te se mjere donose nakon savjetovanja s Europskim nadzornikom zaštite podataka. Ne dovodeći u pitanje članke 11.b i 11.c, Agencija može obrađivati osobne podatke u administrativne svrhe.

*Članak 11.b***Obrada osobnih podataka u okviru zajedničkih operacija vraćanja**

1. Pri obavljanju svojih zadaća organiziranja i koordiniranja zajedničkih operacija vraćanja država članica iz članka 9., Agencija može obrađivati osobne podatke osoba koje su sudionici takvih zajedničkih operacija vraćanja.

▼ **M2**

2. Obrada takvih osobnih podataka poštuje načela nužnosti i razmjernosti. Posebno je strogo ograničena na one osobne podatke koji su potrebni u svrhe zajedničke operacije vraćanja.
3. Osobni se podaci brišu čim se postigne svrha zbog koje su prikupljeni, a najkasnije deset dana od završetka zajedničke operacije vraćanja.
4. Kad država članica ne prenese osobne podatke prijevozniku, takve podatke može prenijeti Agencija.
5. Ovaj se članak primjenjuje u skladu s mjerama iz članka 11.a.

*Članak 11.c***Obrada osobnih podataka prikupljenih tijekom zajedničkih operacija, pilot-projekata i brzih intervencija**

1. Ne dovodeći u pitanje nadležnost država članica da za potrebe zajedničkih operacija, pilot-projekata i brzih intervencija prikupljaju osobne podatke, i pridržavajući se ograničenja iz stavaka 2. i 3., Agencija može dalje obrađivati osobne podatke koje su prikupile države članice tijekom takvih operativnih aktivnosti i prenijele Agenciji u namjeri da doprinesu sigurnosti vanjskih granica država članica.
2. Takva daljnja obrada osobnih podataka, od strane Agencije, ograničena je na osobne podatke o osobama na koje nadležna tijela država članica opravdano sumnjaju da su upletene u prekogranična kaznena djela omogućivanjem nezakonitih migracijskih aktivnosti ili aktivnosti vezanih uz trgovinu ljudima, kako je definirano u članku 1. stavku 1. točkama (a) i (b) Direktive Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. o definiranju olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka ⁽¹⁾.
3. Agencija dalje obrađuje osnovne podatke iz stavka 2. samo za sljedeće potrebe:
 - (a) prijenos Europolu ili drugim tijelima progona Unije, pod uvjetima iz članka 13. za svaki slučaj posebno;
 - (b) uporabu za pripremu analiza rizika iz članka 4. Rezultati analize rizika ne sadrže osobne podatke.
4. Osobni se podaci brišu odmah nakon što se prenesu Europolu ili drugim tijelima Unije ili su uporabljeni za pripremu analiza rizika iz članka 4. Razdoblje pohrane podataka ni u kojem slučaju ne smije prelaziti tri mjeseca od datuma prikupljanja takvih podataka.
5. Obrada takvih osobnih podataka poštuje načela nužnosti i razmjernosti. Agencija ne smije upotrebljavati osobne podatke za potrebe istraga koje i dalje ostaju u nadležnosti nadležnih tijela država članica.

⁽¹⁾ SL L 328, 5.12.2002., str. 17.

▼ M2

Obrada je posebno strogo ograničena na one osobne podatke koji su potrebni u svrhe iz stavka 3.

6. Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EZ) br. 1049/2001, zabranjeno je daljnje prosljeđivanje ili drugo priopćivanje takvih osobnih podataka, koje je obradila Agencija, trećim zemljama ili drugim trećim strankama.

7. Ovaj se članak primjenjuje u skladu s mjerama iz članka 11.a.

▼ M3*Članak 11.ca***Obrada osobnih podataka u okviru sustava EUROSUR**

Agencija može obrađivati osobne podatke kako je određeno u članku 13. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1052/2013, koji se primjenjuje u skladu s mjerama iz članka 11.a ove Uredbe. Obrada takvih podataka posebno mora poštovati načela nužnosti i proporcionalnosti te je zabranjeno daljnje prosljeđivanje ili drugo priopćivanje trećim zemljama takvih osobnih podataka koje obrađuje Agencija.

▼ M2*Članak 11.d***Pravila o sigurnosti u području zaštite tajnih podataka i osjetljivih podataka koji nisu tajni**

1. Agencija primjenjuje pravila Zajednice o sigurnosti kako je utvrđena u Prilogu Odluci Komisije 2001/844/EZ, EZUČ, Euratom od 29. studenoga 2001. o izmjeni njezina unutarnjeg Poslovnika ⁽¹⁾. Ta se pravila, *inter alia*, primjenjuju na razmjenu, obradu i pohranjivanje tajnih podataka.

2. Agencija primjenjuje sigurnosna načela i u vezi s obradom osjetljivih podataka koji nisu tajni, kako je navedeno u Odluci iz stavka 1. ovog članka i kako ih provodi Komisija. Upravni odbor određuje mjere za primjenu tih sigurnosnih načela..

▼ B*Članak 12.***Suradnja s Irskom i Ujedinjenom Kraljevinom**

1. Agencija olakšava operativnu suradnju država članica s Irskom i Ujedinjenom Kraljevinom u pitanjima koja pripadaju u njezine aktivnosti i u onoj mjeri koja je potrebna za izvršenje njezinih zadaća iz članka 2. stavka 1.

2. Podrška koju Agencija pruža u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (f) obuhvaća organizaciju zajedničkih operacija država članica za izručenje u kojima također sudjeluje Irska ili Ujedinjena Kraljevina, ili obje države.

⁽¹⁾ SL L 317, 3.12.2001., str. 1.

▼B

3. Primjena ove Uredbe na granice Gibraltara suspendira se do datuma kada bude postignut sporazum o opsegu mjera koje se odnose na prelazak osoba preko vanjskih granica država članica.

▼M2*Članak 13.***Suradnja s agencijama i tijelima Unije i međunarodnim organizacijama**

Agencija može surađivati s Europolom, Europskim azilnim uredom za potporu, Agencijom Europske unije za temeljna prava (dalje u tekstu: Agencija za temeljna prava), drugim agencijama i tijelima Unije i međunarodnim organizacijama koje su nadležne za pitanja iz ove Uredbe, u okviru radnih sporazuma sklopljenih s tim tijelima u skladu s odgovarajućim odredbama Ugovora o funkcioniranju Europske unije i odredbama o nadležnosti tih tijela. Agencija u svakom slučaju bilo kakvih takvih sporazuma obavješćuje Parlament.

Daljnje prosljeđivanje ili drugo priopćivanje takvih osobnih podataka, koje je obradila Agencija, drugim agencijama ili tijelima Unije, uvjetovano je posebnim radnim dogovorima u vezi s razmjenom osobnih podataka, te prethodnim odobrenjem Europskog nadzornika zaštite podataka.

Agencija osim toga može, uz suglasnost predmetne države članice (predmetnih država članica), pozvati promatrače iz agencija i tijela Unije ili međunarodnih organizacija, da sudjeluju u njezinim aktivnostima iz članaka 3., 4. i 5., u mjeri u kojoj njihova prisutnost u skladu s ciljevima tih aktivnosti, može doprinijeti poboljšaju suradnje i razmjeni najbolje prakse te da pritom ne utječe na opću sigurnost tih aktivnosti. Sudjelovanje navedenih promatrača u aktivnostima iz članaka 3., 4. i 5., može se odvijati samo uz suglasnost predmetne države članice (predmetnih država članica), a u aktivnostima iz članaka 3. samo uz suglasnost države članice domaćina. Detaljna pravila o sudjelovanju promatrača uključuju se u operativni plan iz članka 3.a stavka 1. Ti promatrači prije sudjelovanja u aktivnostima Agencije, sudjeluju u odgovarajućoj obuci Agencije.

*Članak 14.***Omogućivanje operativne suradnje s trećim zemljama i suradnje s nadležnim tijelima trećih zemalja**

1. Agencija u okviru politike vanjskih odnosa Unije, u stvarima koje su obuhvaćene njezinim aktivnostima i u mjeri u kojoj je to potrebno za izvršavanje njezinih zadaća, omogućuje operativnu suradnju između država članica i trećih zemalja, uključujući i u vezi s temeljnim pravima.

Agencija i države članice ispunjavaju norme i standarde koji su najmanje istovjetni standardima zakonodavstva Unije i onda kad se suradnja s trećim zemljama odvija na državnom području tih zemalja.

▼ M2

Uspostava suradnje s trećim zemljama služi poticanju europskih standarda upravljanja granicama, uključujući i poštovanje temeljnih prava i ljudskog dostojanstva.

2. Agencija može surađivati s tijelima trećih zemalja, nadležnim za pitanja obuhvaćena ovom Uredbom, u okviru radnih dogovora sklopljenih s tim tijelima u skladu s odgovarajućim odredbama Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Ti radni dogovori vezani su samo uz operativnu suradnju.

3. Agencija može u trećim zemljama rasporediti svoje časnike za vezu kojima pri izvršavanju njihovih zadaća mora biti osigurana najviša moguća zaštita. Ti su časnici za vezu dio lokalnih i regionalnih mreža za sudjelovanje časnika za vezu za imigraciju država članica, postavljenih u skladu s Uredbom (EZ) br. 377/2004 od 19. veljače 2004. o uspostavi mreže časnika za vezu zaduženih za imigraciju⁽¹⁾. Časnici za vezu raspoređuju se samo u one treće zemlje u kojima je praksa upravljanja granicama u skladu s minimalnim standardima ljudskih prava. Njihovo raspoređivanje odobrava Upravni odbor. U okviru vanjske politike Unije, prioritet pri raspoređivanju treba dati onim trećim zemljama za koje se, na temelju analize rizika, utvrdi da su zemlje podrijetla ili provoza u vezi s nezakonitom migracijom. Na temelju uzajamnosti Agencija može za ograničeno razdoblje također prihvatiti časnike za vezu koje upute treće zemlje. Upravni odbor na prijedlog izvršnog direktora i u skladu s člankom 24. svake godine donosi popis prioriternih zadaća.

4. Zadaće časnika za vezu Agencije uključuju, u skladu su s pravom Unije i temeljnim pravima, uspostavu i održavanje kontakata s nadležnim tijelima treće zemlje kojoj su dodijeljeni, kako bi pridonijeli sprečavanju i borbi protiv nezakonite imigracije i vraćanju nezakonitih migranata.

5. Agencija može dobiti sredstva Unije u skladu s odredbama odgovarajućih akata na kojima se temelji politika vanjskih odnosa Unije. Agencija može pokrenuti i financirati projekte tehničke pomoći u trećim zemljama u vezi sa stvarima koje su obuhvaćene ovom Uredbom.

6. Agencija osim toga može, uz suglasnost predmetne države članice (predmetnih država članica), pozvati promatrače iz trećih zemalja da sudjeluju u njezinim aktivnostima iz članaka 3., 4. i 5., u mjeri u kojoj njihova prisutnost, u skladu s ciljevima tih aktivnosti, može doprinijeti poboljšaju suradnje i razmjeni najbolje prakse te pritom ne utjecati na opću sigurnost tih aktivnosti. Sudjelovanje navedenih promatrača u aktivnostima iz članaka 4. i 5., može se odvijati samo uz suglasnost predmetne države članice (predmetnih država članica), a u aktivnostima iz članka 3. samo uz suglasnost države članice domaćina. Detaljna pravila o sudjelovanju promatrača uključuju se u operativni plan iz članka 3.a stavka 1. Ti promatrači prije sudjelovanja u aktivnostima Agencije, sudjeluju u odgovarajućoj obuci Agencije.

⁽¹⁾ SL L 64, 2.3.2004., str. 1.

▼ M2

7. Države članice mogu pri sklapanju bilateralnih sporazuma s trećim zemljama iz članka 2. stavka 2. uključiti odredbe o ulozi i nadležnosti Agencije, posebno u vezi s izvršavanjem izvršnih ovlasti, koje imaju članovi skupina koje raspoređuje Agencija tijekom zajedničkih operacija ili pilot-projekata iz članka 3.

8. Aktivnosti iz stavaka 2. i 3. ovog članka primjenjuju se kad Komisija u vezi s njima donese prethodno mišljenje, a Europski parlament o tim aktivnostima bude što prije u cijelosti obaviješten.

▼ B

POGLAVLJE III.

USTROJ

*Članak 15.***Pravni status i sjedište**▼ M2

Agencija je tijelo Unije. Ona ima pravnu osobnost.

▼ B

U svakoj državi članici Agencija uživa najširu pravnu i poslovnu sposobnost koju nacionalni zakoni priznaju pravnim osobama. Ona poglavito može stjecati ili prodavati pokretnu i nepokretnu imovinu, te može biti stranka u sudskom postupku.

Agencija je neovisna u tehničkim pitanjima.

Agenciju zastupa njezin izvršni direktor.

O sjedištu Agencije jednoglasno odlučuje Vijeće.

▼ M2*Članak 15.a***Sporazum o sjedištu**

Potrebni aranžmani koji se odnose na smještaj Agencije u državi članici u kojoj Agencija ima sjedište, kao i oprema koju stavlja na raspolaganje ta država članica, te posebna pravila koja se primjenjuju na izvršnog direktora, zamjenika izvršnog direktora, članove Upravnog odbora, osoblje Agencije i članove njihovih obitelji u toj državi članici propisuju se Sporazumom o sjedištu između Agencije i države članice u kojoj Agencija ima sjedište. Sporazum o sjedištu sklapa se nakon pribavljanja odobrenja Upravnog odbora. Država članica mora osigurati najbolje moguće uvjete kako bi omogućila pravilno funkcioniranje Agencije, uključujući višejezično, europski usmjereno školovanje i odgovarajuću prometnu povezanost.

▼ B*Članak 16.***Specijalizirane podružnice**

Upravni odbor Agencije procjenjuje potrebu za specijaliziranim podružnicama u državama članicama i odlučuje o njihovu osnivanju uz suglasnost država članica, uzimajući u obzir da prednost treba dati već

▼B

osnovanim operativnim centrima i centrima za osposobljavanje specijaliziranim za različite aspekte kontrole i nadziranja kopnenih, zračnih, odnosno morskih granica.

Specijalizirane podružnice Agencije razvijaju najbolju praksu za određenu vrstu vanjskih granica za koju su odgovorne. Agencija osigurava usklađenost i ujednačenost najbolje prakse.

Svaka specijalizirana podružnica podnosi detaljno godišnje izvješće o svojim aktivnostima izvršnom direktoru Agencije i dostavlja ostale vrste informacija bitnih za usklađenje operativne suradnje.

*Članak 17.***Osoblje**

1. Na osoblje Agencije primjenjuju se Pravilnik o osoblju za dužnosnike Europskih zajednica, Uvjeti zaposlenja ostalih službenika Europskih zajednica i pravila koja su zajedno donijele institucije Europskih zajednica radi primjene tog pravilnika i tih uvjeta.

2. Agencija u odnosu na svoje osoblje koristi ovlasti koje joj dodjeljuje tijelo za imenovanje u skladu s Pravilnikom o osoblju i Uvjetima zaposlenja ostalih službenika.

▼M2

3. Za potrebe provedbe članka 3.b stavka 5. samo član osoblja Agencije, na koga se primjenjuje Pravilnik o osoblju za dužnosnike Europske unije ili glava II. Uvjeta zapošljavanja drugih službenika Europske unije, može biti imenovan koordinatorom u skladu s člankom 8.g. Za potrebe provedbe članka 3.b stavka 3. samo nacionalni stručnjaci upućeni iz države članice u Agenciju mogu biti imenovani i pridruženi skupinama europske granične straže. Agencija imenuje one nacionalne stručnjake koji se pridružuju skupinama europske granične straže u skladu s tim člankom.

4. Upravni odbor donosi potrebne provedbene odredbe u dogovoru s Komisijom na temelju članka 110. Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europske unije.

5. Upravni odbor donosi odredbe koje omogućuju da se nacionalni stručnjaci iz država članica upućuju u Agenciju. Te odredbe uzimaju u obzir zahtjeve iz članka 3.b stavka 3., posebno činjenicu da se tretiraju kao gostujući službenici i da imaju zadaće i ovlasti predviđene člankom 10. Uključuju odredbe o uvjetima raspoređivanja.

▼B*Članak 18.***Privilegije i imuniteti**

Na Agenciju se primjenjuje Protokol o privilegijama i imunitetima Europskih zajednica.

*Članak 19.***Odgovornost**

1. Ugovorna odgovornost Agencije regulirana je pravom koje se primjenjuje na dotični ugovor.
2. Sud Europskih zajednica nadležan je za odlučivanje na temelju bilo koje arbitražne klauzule sadržane u ugovoru koji sklopi Agencija.
3. U slučaju izvanugovorne odgovornosti Agencija u skladu s općim načelima koja su zajednička pravima država članica nadoknađuje bilo koju štetu koju nanese njezini odjeli ili službenici pri izvršavanju svojih dužnosti.
4. Sud Europskih zajednica nadležan je za sporove vezane za naknadu štete iz stavka 3.
5. Osobna odgovornost službenika prema Agenciji regulirana je odredbama Pravilnika o osoblju ili Uvjeta zaposlenja ostalih službenika koji se primjenjuju na njih.

*Članak 20.***Ovlasti Upravnog odbora**

1. Agencija ima Upravni odbor.
2. Upravni odbor:
 - (a) imenuje izvršnog direktora na prijedlog Komisije u skladu s člankom 26.;
 - (b) do 31. ožujka svake godine donosi opće izvješće Agencije za proteklu godinu i šalje ga Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Revizorskom sudu do 15. lipnja. Opće izvješće se objavljuje;
 - (c) do 30. rujna svake godine i po primitku mišljenja Komisije, tročtvrtinskom većinom svojih članova s pravom glasa, usvaja radni program Agencije za sljedeću godinu i prosljeđuje ga Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji. Ovaj se radni program usvaja u skladu s godišnjim proračunskim postupkom Zajednice i zakonodavnim programom Zajednice za relevantna područja upravljanja vanjskim granicama;
 - (d) utvrđuje postupke za donošenje odluka od strane izvršnog direktora vezanih za operativne zadatke Agencije;

▼ B

- (e) obavlja svoje funkcije vezane za proračun Agencije u skladu s člankom 28., člankom 29. stavcima 5., 9. i 11., člankom 30. stavkom 5. te člankom 32.;
- (f) izvršava disciplinska ovlaštenja nad izvršnim direktorom i, u dogovoru s izvršnim direktorom, nad zamjenikom direktora;
- (g) donosi vlastiti poslovnik;

▼ M2

- (h) određuje organizacijsku strukturu Agencije i donosi plan politike Agencije koji se odnosi na osoblje, posebno višegodišnji plan politike koja se odnosi na osoblje. U skladu s odgovarajućim odredbama Uredbe Komisije (EZ, Euratom) br. 2343/2002 od 19. studenoga 2002. o okvirnoj Financijskoj uredbi za tijela iz članka 185. Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br.1605/2002 o Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica ⁽¹⁾, višegodišnji plan politike koja se odnosi na osoblje podnosi se Komisiji i proračunskom tijelu nakon prethodno dobivenog pozitivnog mišljenja Komisije;
- (i) donosi se višegodišnji plan Agencije čiji je cilj predstaviti buduću dugoročnu strategiju u vezi s aktivnostima Agencije.

▼ B

3. Za prijedloge odluka o određenim aktivnostima koje će se provoditi na vanjskoj granici određene države članice ili u njezinoj neposrednoj blizini potreban je glas člana Upravnoga odbora, predstavnika spomenute države članice, kojim podržava njihovo usvajanje.

▼ M2

4. Upravni odbor može savjetovati izvršnog direktora o bilo kojem pitanju tijesno povezanom s razvojem operativnog upravljanja vanjskim granicama, uključujući aktivnosti u području istraživanja predviđene člankom 6.

▼ B

5. Ako Irska i/ili Ujedinjena Kraljevina zatraže da sudjeluju u aktivnostima Agencije, o tome odlučuje Upravni odbor.

Upravni odbor odlučuje o svakom slučaju pojedinačno, apsolutnom većinom svojih članova s pravom glasa. Pri donošenju odluke Upravni odbor razmatra hoće li sudjelovanje Irske i/ili Ujedinjene Kraljevine doprinijeti ostvarenju dotične aktivnosti. Odlukom se utvrđuje financijski doprinos Irske i/ili Ujedinjene Kraljevine aktivnosti za koju je podnjet zahtjev za sudjelovanjem.

⁽¹⁾ SL L 357, 31.12.2002., str. 72.

▼ B

6. Upravni odbor svake godine šalje tijelu nadležnom za proračun sve informacije bitne za rezultat postupka procjene.

7. Upravni odbor može osnovati izvršni ured da pomaže njemu i izvršnom direktoru u pripremanju odluka, programa i aktivnosti koje treba usvojiti Upravni odbor, te po potrebi u slučaju hitnosti u donošenju privremenih odluka u ime Upravnog odbora.

*Članak 21.***Sastav Upravnog odbora**

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 3., Upravni odbor sastoji se od po jednog predstavnika svake države članice i dva predstavnika Komisije. U tu svrhu svaka država članica imenuje jednog člana Upravnoga odbora i njegovog zamjenika koji će zastupati člana u njegovoj odsutnosti. Komisija imenuje dva člana i njihove zamjenike. Njihov mandat traje četiri godine. ► **M2** Mandat se može produljiti. ◀

2. Članovi Odbora imenuju se na temelju visoke razine njihovog iskustva i stručnosti u području operativne suradnje pri upravljanju granicama.

▼ M2

3. Države pridružene provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, sudjeluju u radu Agencije. Svaka ima svog predstavnika i njegova zamjenika u Upravnom odboru. U skladu s određenim odredbama njihovih ugovora o pridruživanju pripremljene su mjere koje određuju prirodu, opseg i detaljna pravila za sudjelovanje tih država u radu Agencije, uključujući odredbe o financijskim doprinosima i osoblju.

▼ B*Članak 22.***Predsjedanje Upravnim odborom**

1. Upravni odbor bira predsjednika i njegovog zamjenika između svojih članova. Zamjenik po službenoj dužnosti zamjenjuje predsjednika kada je on spriječen obavljati svoje dužnosti.

2. Mandat predsjednika i zamjenika predsjednika istječe prestankom njihovog članstva u Upravnom odboru. Podložno ovoj odredbi mandat predsjednika ili zamjenika predsjednika traje dvije godine. Mandat se može jednom produžiti.

*Članak 23.***Sjednice**

1. Sjednice Upravnoga odbora saziva njegov predsjednik.

2. Izvršni direktor Agencije sudjeluje u raspravama.

3. Upravni odbor održava barem dvije redovne sjednice godišnje. Usto, sastaje se na zahtjev predsjednika ili na zahtjev barem trećine svojih članova.

▼B

4. Irska i Ujedinjena Kraljevina pozvane su nazočiti sjednicama Upravnog odbora.
5. Upravni odbor može pozvati bilo koju drugu osobu čije mišljenje može biti od interesa da nazoči sjednicama kao promatrač.
6. Članovima Upravnoga odbora mogu, u skladu s odredbama njegovog poslovnika, pomagati savjetnici ili stručnjaci.
7. Tajništvo Upravnog odbora osigurava Agencija.

*Članak 24.***Glasovanje**

1. Ne dovodeći u pitanje članak 20. stavak 2. točku (c), te članak 26. stavak 2. i 4., Upravni odbor odlučuje apsolutnom većinom svojih članova s pravom glasa.
2. Svaki član ima jedan glas. Izvršni direktor Agencije ne glasuje. U odsutnosti člana, njegov zamjenik ima pravo iskoristiti njegovo pravo glasa.
3. Poslovníkom se utvrđuju detaljniji propisi o glasovanju, a posebno uvjeti pod kojima neki član može djelovati u ime drugoga, te po potrebi svi preduvjeti vezani za kvorum.

*Članak 25.***Funkcije i ovlasti izvršnog direktora**

1. Agenciju vodi njezin izvršni direktor, koji je potpuno neovisan pri obavljanju svojih dužnosti. Ne dovodeći u pitanje dotične nadležnosti Komisije, Upravnog odbora i Izvršnog ureda, izvršni direktor ne traži niti prima ikakve upute od bilo koje vlade ili nekog drugog tijela.

▼M2

2. Europski parlament i Vijeće mogu pozvati izvršnog direktora da izvijesti o izvršenju svojih zadaća, u prvom redu o provedbi i praćenju strategije za temeljena prava, općem izvješću Agencije za prethodnu godinu, programu rada za sljedeću godinu i višegodišnjem planu Agencije iz članka 20. stavka 2. točke i.

▼B

3. Izvršni direktor ima sljedeće funkcije i ovlasti:
 - (a) pripremanje i provedbu odluka, programa i aktivnosti koje usvoji Upravni odbor Agencije unutar granica navedenih u ovoj Uredbi, njezinim provedbenim pravilima i bilo kojem važećem zakonu;

▼ B

- (b) poduzimanje svih potrebnih koraka, uključujući donošenje internih administrativnih uputa i objavu obavijesti, kako bi Agenciji osigurala djelovanje u skladu s odredbama ove Uredbe;
- (c) pripremanje godišnjeg nacrtu radnog programa i izvješća o aktivnostima, te njihovo dostavljanje Upravnom odboru;
- (d) izvršavanje, u odnosu na osoblje, ovlasti iz članka 17. stavka 2.;
- (e) izradu procjene prihoda i rashoda Agencije u skladu s člankom 29. i provođenje proračuna prema članku 30.;
- (f) prenošenje vlastitih ovlasti na druge službenike Agencije prema pravilima koja treba usvojiti sukladno postupku iz članka 20. stavka 2. točke (g);

▼ M2

- (g) osigurati provedbu operativnih planova iz članka 3.a i članka 8.e.

▼ B

- 4. Izvršni direktor odgovara za svoje aktivnosti Upravnom odboru.

*Članak 26.***Imenovanje visokih dužnosnika**

1. Komisija predlaže kandidate za mjesto izvršnog direktora na temelju popisa sastavljenog nakon objave tog mjesta u *Službenom listu Europske unije* i, po potrebi, u drugim tiskovnim medijima ili na internetskim stranicama.

2. Izvršnog direktora Agencije imenuje Upravni odbor na temelju zasluga i dokumentiranih administrativnih i upravljačkih sposobnosti, te određenog iskustva u području upravljanja vanjskim granicama. Upravni odbor odlučuje dvotrećinskom većinom svojih članova s pravom glasa.

Upravni odbor je ovlašten prema istom postupku razriješiti izvršnog direktora njegove dužnosti.

3. Izvršnom direktoru pomaže zamjenik izvršnog direktora. Ako je izvršni direktor odsutan ili spriječen, zamjenjuje ga njegov zamjenik.

4. Zamjenika izvršnog direktora imenuje Upravni odbor na temelju zasluga i dokumentiranih administrativnih i upravljačkih sposobnosti, te određenog iskustva u području upravljanja vanjskim granicama, na prijedlog izvršnog direktora. Upravni odbor odlučuje dvotrećinskom većinom svih članova s pravom glasa.

▼B

Upravni odbor je ovlašten po istom postupku razriješiti zamjenika izvršnog direktora njegove dužnosti.

5. Mandat izvršnog direktora i zamjenika izvršnog direktora traje pet godina. Upravni ga odbor može produžiti jednom, za još jedno razdoblje od najviše pet godina.

▼M2*Članak 26.a***Strategija za temeljna prava**

1. Agencija sastavlja i dalje razvija i provodi svoju strategiju za temeljna prava. Agencija uspostavlja učinkovit mehanizam kojim prati poštovanje temeljnih prava u svim aktivnostima Agencije.

2. Agencija osniva savjetodavni forum koji pomaže izvršnom direktoru i Upravnom odboru u stvarima temeljnih prava. Agencija poziva Europski azilni ured za potporu, Agenciju za temeljna prava, Visokog predstavnika Ujedinjenih naroda za izbjeglice i druge odgovarajuće organizacije, da sudjeluju u Savjetodavnom forumu. Upravni odbor, na prijedlog izvršnog direktora, odlučuje o sastavu i načinu rada Savjetodavnog foruma i modalitetima prijenosa podataka Savjetodavnom forumu.

Sa Savjetodavnim forumom savjetuje se o daljnjem razvoju i provedbi strategije za temeljna prava, Kodeksu postupanja i zajedničke osnove nastavnog plana.

Savjetodavni forum priprema godišnje izvješće o svojim aktivnostima. To je izvješće dostupno javnosti.

3. Upravni odbor imenuje osobu zaduženu za temeljna prava koja mora imati potrebne kvalifikacije i iskustvo u području temeljnih prava. Pri obavljanju svojih zadaća u svojstvu službenika za temeljna prava mora biti nezavisan i izravno izvješćivati Upravni odbor i Savjetodavni forum. Svoja izvješća predaje redovito i na taj način pridonosi mehanizmu za praćenje poštovanja temeljnih prava.

4. Službenik za temeljna prava i Savjetodavni forum imaju pristup svim podacima koji se odnose na poštovanje temeljnih prava u vezi sa svim aktivnostima Agencije.

▼B*Članak 27.***Prijevod**

1. Na Agenciju se primjenjuju odredbe Uredbe br. 1 od 15. travnja 1958. o određivanju jezika koji se koriste u Europskoj ekonomskoj zajednici ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ SL 17, 6.10.1958., str. 385. Uredba kako je zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 2003.

▼B

2. Ne dovodeći u pitanje odluke donesene na temelju članka 290. Ugovora, opće izvješće i radni program iz članka 20. stavka 2. točaka (b) i (c) sastavljaju se na svim službenim jezicima Zajednice.

3. Prevoditeljske usluge potrebne za rad Agencije pruža Prevoditeljski centar za tijela Europske unije.

*Članak 28.***Transparentnost i izvješćivanje**

1. Šest mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe na Agenciju se pri obradi prijava za pristup njezinim dokumentima primjenjuje Uredba (EZ) br. 1049/2001.

2. Agencija može na vlastitu inicijativu izvješćivati o područjima iz svog djelokruga. Posebice se osigurava da, osim objave iz članka 20. stavka 2. točke (b), javnosti i svakoj zainteresiranoj stranci brzo ponudi objektivne, pouzdane i razumljive informacije o svom radu.

3. Upravni odbor donosi praktične mehanizme za primjenu stavka 1. i 2.

4. Svaka fizička ili pravna osoba ima se pravo pisano obratiti Agenciji na nekom od jezika navedenih u članku 314. Ugovora. Ista osoba ima pravo na odgovor na istom jeziku.

5. Protiv odluka koje Agencija donese u skladu s člankom 8. Uredbe (EZ) br. 1049/2001 moguće je uložiti pritužbu ombudsmanu ili one mogu postati predmetom postupka pred Sudom Europskih zajednica, pod uvjetima iz članka 195., odnosno 230. Ugovora.

POGLAVLJE IV.

FINANCIJSKI ASPEKTI*Članak 29.***Proračun**

1. Ne dovodeći u pitanje druge vrste dohotka, prihod Agencije sastoji se od:

— subvencije Zajednice uvrštene u zajednički proračun Europske unije (dio za Komisiju);

— doprinosa zemalja koje su se pridružile uvođenju, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine;

— naknada za izvršene usluge;

— svih dobrovoljnih doprinosa država članica.

▼B

2. Rashodi Agencije uključuju kadrovske, upravne, infrastrukturne i operativne troškove.

3. Izvršni direktor izrađuje procjenu prihoda i rashoda Agencije za sljedeću financijsku godinu i prosljeđuje ga Upravnom odboru zajedno s organizacijskom shemom.

4. Prihodi i rashodi su uravnoteženi.

5. Upravni odbor donosi prijedlog procjene, uključujući privremenu organizacijsku shemu s okvirnim programom rada i prosljeđuje ih prije 31. ožujka Komisiji i državama koje su se pridružile uvođenju, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine.

6. Komisija prosljeđuje procjenu zajedno s prednacrtom proračuna Europske unije Europskom parlamentu i Vijeću (u daljnjem tekstu „proračunsko tijelo”).

7. Komisija na temelju procjene unosi u prednacrt općeg proračuna Europske unije procjene koje smatra potrebnima za organizacijsku shemu i iznos subvencije koji će se plaćati iz općeg proračuna, te ga u skladu s člankom 272. Ugovora podastire proračunskom tijelu.

8. Proračunsko tijelo odobrava proračunska sredstva za subvenciju Agenciji.

Proračunsko tijelo usvaja organizacijsku shemu Agencije.

9. Upravni odbor usvaja proračun Agencije. On postaje konačan nakon konačnog usvajanja općeg proračuna Europske unije. Po potrebi se prilagođava na odgovarajući način.

10. Sve izmjene proračuna, uključujući organizacijsku shemu, donose se po istom postupku.

11. Upravni odbor treba što prije obavijestiti proračunsko tijelo o svojoj namjeri da provede projekt koji bi mogao imati znatne financijske posljedice za financiranje proračuna, a poglavito projekte vezane za imovinu, kao što je najam ili kupnja zgrada. O tome treba obavijestiti Komisiju i države koje su se pridružile uvođenju, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine.

▼B

Ako neki odjel proračunskog tijela objavi namjeru da iznese mišljenje, obavezan ga je proslijediti Upravnom odboru u roku od šest tjedana od datuma obavijesti o projektu.

*Članak 30.***Provedba i kontrola proračuna**

1. Proračun Agencije provodi izvršni direktor.

2. Najkasnije do 1. ožujka nakon isteka svake proračunske godine računovođa Agencije šalje privremene račune računovodstvenom službeniku Komisije, zajedno s izvještajem o proračunu i vođenju financija za tu proračunsku godinu. Računovodstveni službenik Komisije objedinjuje privremene račune institucija i decentraliziranih tijela u skladu s člankom 128. Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 od 25. lipnja 2002. o Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica ⁽¹⁾ (u daljnjem tekstu „opća Financijska uredba”).

3. Najkasnije do 31. ožujka nakon isteka svake proračunske godine računovodstveni službenik Komisije prosljeđuje Revizorskom sudu privremeni financijski izvještaj Agencije, zajedno s izvještajem o proračunu i vođenju financija za tu proračunsku godinu. Izvještaj o vođenju proračuna i financija za tu proračunsku godinu prosljeđuje se također Europskom parlamentu i Vijeću.

4. Po primitku primjedaba Revizorskog suda glede privremenih računa Agencije, u skladu s člankom 129. opće Financijske uredbe, izvršni direktor na vlastitu odgovornost sastavlja završne financijske izvještaje Agencije i šalje ih Upravnom odboru da iznese svoje mišljenje.

5. Upravni odbor iznosi mišljenje o završne financijske izvještaje Agencije.

6. Najkasnije do 1. lipnja sljedeće godine izvršni direktor šalje završne financijske izvještaje zajedno s mišljenjem Upravnog odbora Komisiji, Revizorskom sudu, Europskom parlamentu i Vijeću, kao i državama koje su se pridružile uvođenju, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine.

7. Završni se financijski izvještaji objavljuju.

8. Direktor šalje Revizorskom sudu odgovor na njegove primjedbe najkasnije do 30. rujna. Isti taj odgovor šalje i Upravnom odboru.

⁽¹⁾ SL L 248, 16.9.2002., str. 1.

▼B

9. Na preporuku Vijeća, Europski parlament daje razrješnicu izvršnom direktoru Agencije glede provođenja proračuna za godinu razrješenja prije 30. travnja godine razrješenja + 2.

*Članak 31.***Suzbijanje prijevare**

1. Radi suzbijanja prijevare, korupcije i drugih nezakonitih aktivnosti, odredbe Uredbe (EZ) br. 1073/1999 primjenjuju se bez ograničenja.

2. Agencija pristupa Međuinstitucijskom dogovoru od 25. svibnja 1999. i bez odlaganja izdaje odgovarajuće propise primjenjive na sve zaposlenike Agencije.

3. Odluke koje se odnose na financiranje, provedbeni sporazumi i instrumenti koji proizlaze iz njih, izričito navode da Revizorski sud i OLAF po potrebi mogu izvršavati neposredne provjere kod primatelja sredstava Agencije i posrednika koji su odgovorni za njihovu raspodjelu.

*Članak 32.***Financijski propis**

Financijska pravila koja se primjenjuju na Agenciju donosi Upravni odbor nakon savjetovanja s Komisijom. Ona ne mogu odstupati od odredaba Uredbe Komisije (EZ, Euratom) br. 2343/2002 ⁽¹⁾ o okvirnoj Financijskoj uredbi za tijela iz članka 185. opće Financijske uredbe, osim ako se to izričito ne zahtijeva radi djelovanja Agencije, i to uz prethodnu suglasnost Komisije.

POGLAVLJE V.

ZAVRŠNE ODREDBE*Članak 33.***Ocjena**

1. U roku od tri godine nakon što Agencija preuzme svoje odgovornosti, te svake pete godine nakon toga, Upravni odbor naručuje neovisnu vanjsku ocjenu provedbe ove Uredbe.

2. Pri ocjenjivanju se ispituje koliko učinkovito Agencija obavlja svoje zadaće. Također se procjenjuje utjecaj Agencije i njezin način rada. Pri ocjeni se uzimaju u obzir stajališta zainteresiranih strana i na europskoj i na nacionalnoj razini.

▼M2

2.a U prvoj ocjeni od stupanja na snagu Uredbe (EU) br. 1168/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 2007/2004 o osnivanju Europske agencije za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije ⁽²⁾, potrebno je analizirati i potrebe daljnje pojačane koordinacije

⁽¹⁾ SL L 357, 31.12.2002., str. 72.

⁽²⁾ SL L 304, 22.11.2011., str. 1.

▼ M2

upravljanja vanjskim granicama država članica, uključujući izvedivost osnivanja europskog sustava granične straže.

2.b U ocjenu je uključena i posebna analiza o načinu na koji je pri primjeni ove Uredbe poštovana Povelja o temeljnim pravima

▼ B

3. Upravni odbor prima rezultate ocjene i predlaže Komisiji preporuke vezane za izmjene ove Uredbe, Agencije i njezinoga načina rada, a ona ih zajedno s vlastitim mišljenjem i odgovarajućim prijedlozima šalje Vijeću. Po potrebi treba priložiti plan djelovanja s vremenskim rasporedom. Objavljuju se i rezultati i preporuke koje proizlaze iz ocjene.

*Članak 34.***Stupanje na snagu**

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Agencija preuzima svoje ovlasti od 1. svibnja 2005.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama u skladu s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice.